

Jaarverslag 2022

Wet open overheid (Woo)

Inhoudsopgave

1. Wet open overheid	3
Passieve openbaarmaking	3
Actieve openbaarmaking	3
2. Behandeling Woo-verzoeken	4
Aard en inhoud van Wob/Woo-verzoeken	4
Afhandeling Wob/Woo-verzoeken	5
Behandeltermijn	5

1. Wet open overheid

De Wet open overheid is op 1 mei 2022 gedeeltelijk in werking getreden. In de Woo is de actieve en passieve openbaarmaking van overheidsinformatie geregeld. Het uitgangspunt hierbij is dat alle overheidsinformatie neergelegd in een document in beginsel openbaar is. Enkel de documenten waar een uitzonderingsgrond op van toepassing is, mogen van openbaarmaking onthouden worden¹. De uitzonderingsgronden die openbaarmaking in de weg staan zijn vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Woo². Een aantal van de uitzonderingsgronden zijn hetzelfde als de uitzonderingsgronden uit de Wob, maar met de inwerkingtreding van de Woo zijn er ook een aantal uitzonderingsgronden toegevoegd om zo belangen als openbare veiligheid en economische belangen beter te waarborgen.

Passieve openbaarmaking

Er zijn weinig verschillen tussen de Wob en de Woo ten aanzien van de passieve openbaarmaking. Zo is onveranderd gebleven dat een ieder een verzoek om publieke informatie kan indienen bij een bestuursorgaan, zonder daarbij een belang te stellen. Nieuw is dat de weg opengesteld moet worden voor de mogelijkheid een verzoek elektronisch in te dienen bij een bestuursorgaan. Gemeente Staphorst geeft hier invulling aan door de mogelijkheid te bieden via een webformulier op de website of per e-mail een verzoek elektronisch in te dienen. Verder is de termijn om een omvangrijk of complex verzoek te verdagen terug gebracht van vier weken naar twee weken. Ook nieuw is dat de ene verzoeker de andere niet is onder de Woo. Enkele verzoekers worden als bijzonder aangemerkt waardoor een ander regime gaat gelden, dan bij een regulier Woo-verzoeker. Zo is er een verzoeker die informatie over zichzelf verzoekt, een verzoeker die bijzondere belangen heeft bij openbaarmaking en de verzoeker die toegang krijgt tot niet-openbare informatie ten behoeve van een onderzoek.

Actieve openbaarmaking

Naast passieve openbaarmaking op verzoek heeft de gemeente de inspanningsverplichting tot actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Actieve openbaarmaking houdt in, dat de gemeente uit eigen beweging documenten publiceert en toegankelijk maakt. Het grote verschil tussen de Wob en de Woo ziet dan ook op de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. De opgenomen plicht tot actieve openbaarmaking was in de Wob een keuze van het bestuursorgaan zelf. In de Woo is deze keuze onveranderd gebleven. Maar er wordt een nieuwe bepaling opgenomen waarbij de keuze tot actieve openbaarmaking van overheidsinformatie niet meer bij het bestuursorgaan zelf ligt. Gemeente Staphorst wordt verplicht gesteld 11 verschillende informatiecategorieën aan documenten openbaar te maken. Daarbij komt dat de verplichte actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën elektronisch moet worden gepubliceerd op een digitale infrastructuur in stand gehouden door de minister van Binnenlandse Zaken. De digitale infrastructuur is een centraal platform waar actief openbaar gemaakte overheidsinformatie overzichtelijk te vinden is.³ Het platform helpt overheden hun informatie online beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken voor een breed publiek. Al deze nieuwe verplichtingen vormen een omvangrijke operatie, daarom is er besloten de verplichte actieve openbaarmaking gefaseerd per informatie categorie bij koninklijk besluit in te voeren. De invoeringslasten worden op deze manier verlicht voor de bestuursorganen en zal het moeten bijdragen aan een vloeiende implementatie.⁴

¹ Bijlage bij *Kamerstukken II* 2018/19, 35112, nr. 3, p. 1-2.

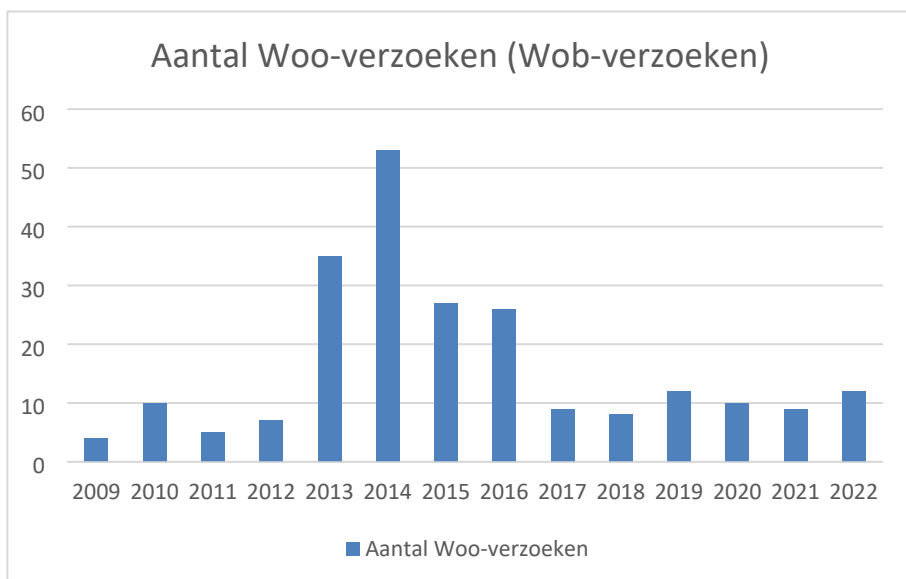
² Artikelen 5.1 -5.7 Wet open overheid

³ 'PLOOI Platform Open Overheidsinformatie'; koopoverheid.nl

⁴ *Kamerstukken II* 2018/19, 35112, nr. 3, p. 3.

2. Behandeling Woo-verzoeken

In 2022 ontving de gemeente Staphorst twaalf Wob/Woo-verzoeken. Het aantal verzoeken is behoorlijk gedaald ten opzichte van een aantal jaren eerder door de invoering van de Wet misbruik Wob in 2016. Deze wet heeft de mogelijkheid om een dwangsom te vorderen ingeperkt. Na deze daling is er landelijk een stijgende trend te zien in het aantal verzoeken bij bestuursorganen in het kader van de Woo. Dit zijn voornamelijk verzoeken van burgers, actiegroepen en journalisten die informatie willen inzien over beleid en besluitvorming. Zoals is af te lezen in de onderstaande tabel, is er van een duidelijke stijging (nog) geen sprake binnen de gemeente Staphorst. Wel zijn de Woo-verzoeken omvangrijker en complexer dan voorheen. Het afhandelen van Woo-verzoeken vraagt daarom veel van de beschikbare tijd binnen het team Juridische Zaken.

Aard en inhoud van Wob/Woo-verzoeken

De aard en inhoud van de Woo-verzoeken is divers. In 2022 is informatie opgevraagd over:

- Sinterklaasintocht d.d. 19 november 2022
- Revitalisering van vakantieparken
- Beleid ten aanzien van nieuwe opvanglocaties voor asielzoekers
- Aanbod en besteding van gelden voor jeugdzorg en gezinshuizen
- Onttrekkingsvergunning kamerverhuur en niet-vergunningplichtige verhuuradressen
- Inzage specifiek dossier
- Toezicht en handhaving asfaltcentrale Koudasfalt Staphorst
- Vergunningverlening asfaltcentrale Koudasfalt Staphorst
- Rookinstallaties voor vis en vlees
- Planschade windpark
- Grondwaardestaffels en taxatiematrixen WOZ
- Ruilverkaveling landinrichting Staphorst en de omgevingsvisie 'Staphorst voor elkaar'

Afhandeling Wob/Woo-verzoeken

Het afhandelen van een Woo-verzoek is lang niet altijd zo simpel is als het lijkt. De wet lijkt eenvoudig, maar de uitwerking is dat vaak niet. In de loop van de tijd is veel jurisprudentie ontstaan over uitzonderingsgronden, zienswijzen, het aflakken van privacygevoelige informatie, het aflakken van privacygevoelige informatie en persoonlijke beleidsopvattingen, het zorgvuldig analyseren van documenten, en het tijdig beslissen op een Woo-verzoek.

Met het behandelen van Woo-verzoeken is daardoor behoorlijk wat tijd gemoeid. Sommige verzoeken zijn erg omvangrijk, doordat de verzoeken een ruim bereik hebben. Onder het bereik vallen ook e-mails en whatsappberichten. De gemeente moet eerst onderzoeken welke stukken onder haar berusten en onder het bereik van het verzoek vallen. Daarna moet worden beoordeeld welke stukken wel en niet (gedeeltelijk) openbaar kunnen worden gemaakt. Vervolgens moet een zorgvuldig besluit worden opgesteld.

Afhandeling Wob/Woo-verzoeken	2022
Toegewezen	3
Afgewezen	5
Buiten behandeling gesteld	1
Lopende verzoeken	3
Totaal	12

Behandeltermijn

De behandeltermijn voor Woo-verzoeken is vier weken, met een mogelijkheid tot verdaging met maximaal twee weken. Wanneer de gemeente niet tijdig kan beslissen wegens de omvang van een verzoek, moet de gemeente voor het einde van de termijn in overleg gaan met de verzoeker. De gemeente kan bijvoorbeeld afspreken om de documenten in verschillende delen te verstrekken dat leidt tot een snellere levering van documenten. Dit overleg schort de beslistermijn op.

De gemeente moet op tijd een beslissing nemen over een Wob/Woo-verzoek. Gebeurt dat niet, dan kan het college per brief worden gevraagd alsnog binnen (uiterlijk) twee weken die beslissing te nemen. Dit wordt een ingebrekestelling genoemd. Als er na het indienen van een ingebrekestelling twee weken zijn verstreken en het college nog niet heeft beslist op het verzoek, kan een verzoeker hiertegen beroep bij de bestuursrechter instellen. Wanneer de rechter het beroep gegrond acht, draagt hij het college op om binnen een redelijke termijn een te besluit nemen, met daaraan gekoppeld eventueel een dwangsom. Over het algemeen stelt de bestuursrechter deze termijn op twee weken.

Niet alle Wob/Woo-verzoeken zijn binnen de daarvoor gestelde termijn afgehandeld. Bij een aantal omvangrijke Woo-verzoeken is afgesproken dat de gemeente de afhandeling doet door middel van deelbesluiten met opschorting van de beslistermijn.